

RECENZIJA KNJIGE AUTORA DUŠKA MEDIĆA I HASE TAJIĆA „ZALOŽNO PRAVO U PRAKSI“

Autori Duško Medić i Haso Tajić su pravničkoj javnosti u BiH ponovo ponudili jednu vrijednu zbirku sudske prakse, ovaj put sabranu sudsku praksu iz oblasti založnog prava. Na preko 530 stranica teksta autori su prikupili, sistematizirali i prezentirali odluke sudova iz široke oblasti založnog prava. Jedan od autora Zbirke, Duško Medić, je nesumnjivo jedan od vodećih stručnjaka iz oblasti založnog prava na prostorima bivše SFRJ, a drugi autor, ima enormno iskustvo u redigiranju sličnih zbirki, što sigurno ukazuje na to da se radi o vrijednom izdavačkom poduhvatu.

Ponudeni materijal prije svega odlikuje jasna i konsekventna sistematika, što je od presudne važnosti za kvalitet odnosno upotrebljivost jedne ovakve zbirke sudske prakse. Materijal je podijeljen na sedam cjelina:

1. Založno pravo na pokretnim stvarima
2. Založno pravo na pravima
3. Založno pravo na nekretninama (hipoteka)
4. Zaštita založnih povjerilaca u izvršnom postupku
5. Zaštita založnih (razlučnih) povjerilaca u stečajnom posupku
6. Instituti slični založnom pravu (pravo retencije, kaucija, fiducijarni prenos vlasništva)
7. Prilozi

Sudske odluke izložene u svakoj cjelini su izložene istom metodologijim - izreka presude i obrazloženje ili izvod iz obrazloženja. Prije svake presude je vidljivo pregnantno označeno pravno pitanje ili problem koji se tretira u presudi. Presude koje se odnose na isto pitanje ili problem su grupirane na jednom mjestu. Iz rečenog slijedi da će primijenjena metodologija olakšati korištenje i snalaženja čitaocu.

Zbirka sadrži odluke donesene u BiH, ali i odluke sudova država nasljednica bivše SFRJ, pa čak i odluke američkih ili engleskih sudova (npr. kod hipoteke na brodu). Odluke sudova izvan BiH, pogotovo one sa područja bivše SFRJ mogu korisniku biti od izuzetne pomoći. Prije svega radi se o nizu presuda donesenih na bazi istih propisa koji su i danas na snazi u BiH, ili na bazi različitih zakonskih akata koji sadrže i nakon disolucije ista rješenja u zemljama nasljednicama bivše SFRJ. Pa čak i presude donesene na osnovu odredaba kakvih nema u BiH ili na osnovu drugačijih odredaba u odnosu na one u BiH mogu biti značajan putokaz u tumačenju i primjeni domaćih propisa. Naime, pitanja koja se postavljaju u vezi sa založnim pravom su univerzalna. Posebno su značajne

odluke sudova Republike Hrvatske donesene na bazi Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima, budući da će Zakon o stvarnim pravima Republike Srpske čija primjena započinje 1. jula ove godine sadržavati odredbe identične odredbama hrvatskog zakona. Na taj će način sudovi u Republici Srpskoj, a po stupanju na snagu istog zakona i sudovi u Federaciji BiH, imati sudsku praksu u momentu otpočinjanja primjene zakona, što će biti izuzetna pomoć.

Većina odluka je već objavljena u različitim izvorima (biltenima sudske prakse, pravnim časopisima i sl.) ali je njihovim objavljivanjem na jednom mjestu svima onima koji istražuju sudsku praksu u oblasti založnog prava ušteđen mukotrpan posao njihovog prikupljanja u različitim izvorima. Zbirka sudske prakse iz oblasti založnog prava će kako pravnicima praktičarima tako i onima koji se bave naučno-istraživačkim radom u oblasti založnog prava biti dragocjen izvor informacija.

U sedmom dijelu pod naslovom „Prilozi“ date su odredbe svih zakona relevantnih za založno pravo koji se primjenjuju u entitetima BiH (ZOVO, ZOO, Okvirni zakon o zalagama, Zakon o stvarnim pravima, Zakon o izvršnom postupku, Zakon o stečaju, Zakon o zemljišnim knjigama), čime uz zbirku sudskih odluka čitalac ima i sve relevantne propise na jednom mjestu.

Značaj ove Zbirke je i u tome što sadrži odluke iz jedne oblasti koja tek u procesu tranzicije postaje aktuelna i dobiva na praktičnom značaju u BiH, pri čemu zakonodavac nije u velikom dijelu izvršio potpune izmjene, a doktrina se založnim pravom generalno odnosno konkretnim pitanjima založnog prava počela intenzivno baviti tek od 2000 godine. U ovoj oblasti svi pravници u BiH moraju nadoknaditi enorman deficit i to u kratkom vremenu, jer je značaj kredita i osiguranja kredita u jednoj tranzicijskoj ekonomiji enorman. Sve što primjenjivaču može olakšati posao tumačenja i primjene u takvom je kontekstu od velikog značaja, pa je i knjiga autorskog tandema Medić-Tajić pod naslovom Založno pravo u praksi više nego dobrodošla u BiH. Zadovoljstvo mi je preporučiti navedenu knjigu za objavljivanje.

Sarajevo, 28.04.2009.

Doc. dr. Meliha Powlakić

Pravni fakultet u Sarajevu